

BÖLÜM 6

SES EĞİTİMİ DERSLERİNE YÖNELİK ÖĞRETİM STRATEJİLERİ¹

Sevda GÜREL²
Sema SEVINÇ³

GİRİŞ

Evreni oluşturan enerji örüntüsünün içinde sesimiz, insan olarak varlığımızı hissedebileceğimiz ve kendimizi ayrı bir varlık olarak ifade edebileceğimiz muhteşem bir araçtır. İnsanda ses sistemi, aynı zaman diliminde farklı boyutlarda belirli bir uyum içinde yaşanan ve ortak bir ürün ile kendini gösteren son derece karmaşık bir sistemdir (Denizoğlu, 2012, s. 1).

Nitelikli bir ses üretimi insan bedenindeki sistemin, sağlıklı koşullarda çalışması ve beraberinde bilinçli bir eğitimle mümkündür. Ses eğitimi sürecinde sesin doğru ve nitelikli kullanılması ile bireysel farklılıkların da dikkate alınması amaçlanmalıdır. Ses eğitiminde niteliğin artması bu bakımdan desteklenmiş bir süreç ve doğru bir eğitimle sağlanabilir.

Müzik eğitimi içerisinde ses eğitimi önemli bir yer tutmaktadır. Ses eğitimi, bireylere konuşma ve şarkı söylemede seslerini doğru, etkili ve güzel kullanabilmeleri için gereken davranışların kazandırıldığı, disiplinler arası bir özel eğitim alanıdır. Ses eğitiminin genel amacı: bireye; konuşurken ve her tür şarkıyı söylerken, kendi yaşantısı yoluyla sesini, en doğru, güzel ve etkili bir biçimde oluşturmaya yönelik davranışlar ile beraberinde ses sağlığını korumaya ilişkin davranışlar kazandırmaktır (Töreyn, 2008, s. 82-103).

Bireylerin yaşamında sesin, konuşmak ve müzik yapmak gibi iki önemli yeri vardır. Müzik yapmaya yarayan araçların tek başına oluşturamadığı çeşitli renklerin tümünü içeren insan sesi, dilden aldığı güçle de etkinliğini bir kat daha arttırmış, kendine özgü teknik ve yöntemleriyle de, diğer müzik yapmaya yarayan araçların yanında değerli ve tutarlı yerini almıştır (Egüz, 1991).

¹ Bu çalışma 2. yazarın danışmanlığında 1. yazarın doktora tezinden üretilmiştir. Güzel Sanatlar Fakültelerinde Yürütülen Bireysel Ses Eğitimi Dersine Yönelik Öğretim Programı Modeli. 2018.

² Dr. Öğr. Üyesi, Ordu Üniversitesi, Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi/Müzikoloji Bölümü/Müzik Teorisi AD tokersevda@gmail.com

³ Prof. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, ssevinc@erbakan.edu.tr

Ses eğitimi dersinde, alanında uzman çeşitli kişilerin okula davet edilerek öğrencilerin onlardan görüş almaları ve onların performanslarını izleme olanağına sahip olmaları, seslendirme aşamalarına yönelik hedef davranışların gerçekleşmesinde görüşme yöntemi etkili olabilir.

Ses eğitimi dersinde hedef ve hedef davranışlara göre çeşitli tekniklerden yararlanılabilir. Aynı ders saati içerisinde programı yetiştirmek ve verimliliğini arttırmak, dersin hedef ve amaçlarını yerine getirerek konuları birbirine doğru bağlayabilmek için karma yöntem uygulanabilir.

Yiğit, Sevinç ve Öztürk'ün (2016) Güzel Sanatlar Liselerinde Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Kullanılan Öğretim Yöntemlerinin İncelenmesi başlıklı çalışmasında lise öğrencilerine yönelik olarak öğretim stratejilerinden yararlanılmıştır. İki araştırma arasında anlatım, soru cevap, mikro öğretim, gösterip yaptırma stratejileri benzerlik göstermektedir. Lise ve üniversite seviyesini konu alan çalışmalar arasında ses eğitimine yönelik olarak bu stratejilerin kullanılabilir olduğu söylenebilir.

KAYNAKLAR

- Bilen, M. (2002). *Plandan uygulamaya öğretim*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Çakırer, S. (2002). *Türkiye’de müzik eğitiminde teknoloji*, Doktora tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Demirel, Ö. (2015). *Öğretim ilke ve yöntemleri öğretme sanatı* (22. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Denizoğlu, İ. (2012). *Klinik vokoloji ses terapisi* (1. Basım). Adana: Nobel Kitabevi.
- Dirlik, M. Z. (2015). *Eğitim programları ve öğretim ilke ve yöntemleri* (2. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Egüz, S. (1991). *Toplu ses eğitimi I*. Ankara: Ayyıldız Matbaası.
- Hardalaç, N. (2012). *Öz- düzenlemeli öğrenme yönteminin çalgı eğitimi boyutunda bireysel çalışma sürecine etkisi*, Doktora tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Karakaya, İ. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. (Editör: Abdurrahman Tanrıoğen). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Küçükahmet, L. (2009). *Program geliştirme ve öğretim* (24. Baskı). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Özer, B. (2007). *Öğrenci merkezli karma öğretim yönteminin öğretimde planlama değerlendirme dersinde akademik başarı ve eleştirel düşünmeye etkisi*, Doktora tezi, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Özkan, H. H. (1999). *Sosyal bilgiler öğretiminde işbirlikli öğrenme ile anlatım ve soru-cevap yöntemlerinin karşılaştırılması*, Yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

Güzel Sanatlar Eğitimi Çalışmaları II

- Sönmez, V. (2017). *Eğitim bilimine giriş* (14. Baskı). (Editör: Veysel Sönmez). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Temizöz, Y. (2005). *Buluş yoluyla öğrenmeyi esas alan öğretme ve sunuş yoluyla öğretme yaklaşımlarının matematik öğretiminde uygulanması konusunda matematik öğretmenlerinin görüşleri*, Doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Töreyin, A. M. (2008). *Ses eğitimi temel kavramlar- ilkeler-yöntemler* (Birinci Basım). Ankara: Sözkesen Matbaacılık Tic. Ltd. Şti.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yiğit V. B., Sevinç S., Öztürk Z. E. (2016). Güzel sanatlar liselerinde bireysel ses eğitimi dersinde kullanılan öğretim yöntemlerinin incelenmesi Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 16(İpekyolu Özel Sayısı), 2554-2567.